

LA CULTURA PER A UN NOU ESTAT. UN ESTAT PER A UNA NOVA CULTURA

independent

ALBERTO VELASCO GONZÁLEZ
PRESENTACIÓ DEL DOSSIER

Estem preparats i som una potència cultural. Aquestes són dues de les conclusions que s'extreuen de l'aplec d'articles que presentem en aquest dossier dedicat a la cultura en un hipotètic Estat català. Que Catalunya esdevé una potència en matèria cultural és quelcom que es posa de manifest fent una simple ullada a la història del país, visitant els seus museus i monuments, contemplant la seva cultura popular o recorrent el llegat de les lletres catalanes des del segle XIV. El món ha reconegut des de fa temps les aportacions dels catalans en matèria cultural i, per tant, aquest dossier no descobrirà res al lector en aquest sentit.

Tanmateix, les aportacions dels diferents col·laboradors que han participat en aquesta iniciativa posen de manifest una realitat que per a una part de la població potser no és tan evident: Catalunya és una nació que posseeix unes sòlides estructures d'estat que garanteixen el futur desenvolupament cultural del país. Des de la reinstauració de la democràcia diferents agents han contribuït a refermar l'ús social del català, un àmbit on els mitjans de comunicació creats per la Generalitat han tingut un paper primordial. Aquest protagonisme és, fins i tot, reconegut per aquells que mai han volgut —ni voldran— l'alliberament nacional del país, que han centrat els seus atacs sobre TV3 per aconseguir desestabilitzar la base d'un projecte que, a poc a poc, ha aportat sòlids referents nacionals en l'imaginari col·lectiu dels catalans.

Els articles que el lector trobarà en aquest dossier també revelen que Catalunya posseeix una sòlida xarxa d'indústries culturals, de creació contemporània i de gestió de les produccions, malgrat que l'actual crisi i una tradicional desídia per part de l'administració hagin impedit que es doti econò-

micament de forma adequada. Si pretenem ser un estat culturalment capdavanter i amb voluntat d'internacionalització de les seves propostes, hem d'aplicar els recursos econòmics necessaris per assolir aquests objectius. Aquesta és una premissa bàsica en la qual coincideixen els autors que han col·laborat en el dossier: els pressupostos culturals de la Catalunya-Estat han de créixer exageradament.

Tenim el romànic, tenim Gaudí, Dalí, Miró i Josep Pla. I, de rebot, tenim Picasso. Tenim Pau Casals, Mercè Rodoreda, els castellers i el Modernisme. I tenim moltes altres fortaleses que fan que la nostra història cultural sigui un producte especialment fàcil d'internacionalitzar. Les impressionants xifres de turistes que cada any arriben al nostre petit país de campanars i talaies humanes així ho posen de manifest. No podem desapropiar-ho ni ho hem de fer, i els autors d'aquest dossier coincideixen a posar-ho de manifest.

És possible que l'Agència Espacial Catalana mai pugui competir amb la nord-americana, la de l'Índia o la xinesa, però en matèria cultural estem condemnats a esdevenir capdavanter. Els catalans fascinem. Així, curt i ras. Els esdeveniments polítics dels darrers anys han fet sortir a la palestra, a més, un teixit associatiu i una massa social no silenciosa que està sobradament preparada per a l'esdevenidor. Es tracta d'un poble que coneix més i millor la seva història i la seva cultura, i que vol consumir cultura catalana en la seva llengua. Que vol, per exemple, més cinema en català, una de les assignatures pendents de l'administració i la indústria. I que vol una programació teatral de qualitat que arribi arreu del país. I que clama perquè els referents culturals naturals del país siguin els propis, no aquells que ens imposen companys

de viatge poc saludables. Per tant, i com dèiem al principi, estem preparats. I ara cal que l'administració catalana es prepari per a possibles escenaris en què calgui bastir i reforçar les estructures culturals actualment existents.

Vivim temps de compromís, i els d'ARTS no hem volgut restar-ne al marge. Aquí tothom es mulla. Els lectors habituals de la nostra revista saben quina és la nostra aposta. Però ens calia un dossier explícitament compromès que hem intentat

parir des de Ponent amb modèstia, sense cap voluntat programàtica, però amb gran convenciment. El nostre univers de difusió és ponentí, tot i que sempre hem volgut fer sentir la nostra veu més enllà de la Panadella. No sabem si mai hem ressonat gaire, però aquest cop segur que ho farem gràcies a les contundents —i desinteressades— plomes de Joan Manuel Tresserras, Eduard Voltas, Vicenç Villatoro, Ramon Camats, Miquel Pueyo i Carles Duarte.